

**UCHWAŁA NR XL/260/22
RADY GMINY SKRWILNO**

z dnia 14 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559 ze zm.¹⁾), art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119 ze zm.²⁾) oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 ze zm.³⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwala się Preliminarz realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Skrwilno.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Marlena Sztyburska

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2022 r. poz. 583, 1005, 1079, 1561.

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U z 2021r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 24, 218, 1700, 2185.

³⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2021r. poz. 2469, z 2022r. poz. 763, 764, 1700, 1812, 1855.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2023 ROK

CZĘŚĆ I. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 1. Wstęp.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, środków psychoaktywnych i wynikających z uzależnień behawioralnych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych i zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury i wzorców spożywania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych oraz rehabilitacyjnych.

§ 2. Podstawa opracowania programu.

1. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3. Diagnoza sytuacji dotyczącej problemów alkoholowych.

W ciągu ostatnich lat wzrasta spożycie alkoholu oraz rozmiary szkód spowodowane jego nadużyciem. Do podstawowych problemów alkoholowych występujących na terenie Gminy Skrwilno możemy zaliczyć:

1. Samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu, uszkodzenie zdrowia związanego z używaniem alkoholu, uszkodzenie rozwoju psychofizycznego oraz kariery edukacyjnej pijącej młodzieży.
2. Schorzenia somatyczne, zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem, demoralizacja, ubóstwo i obniżenie szans kariery życiowej.
3. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy, obejmująca przede wszystkim absencję, wypadki i obniżenie wydajności pracy.
4. Przystępczość osób nietrzeźwych, prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu, przemoc w rodzinie oraz alkoholowe zachowanie w miejscach publicznych.
5. Przystępstwa i wykroczenia związane z obrotem alkoholu, sprzedaż alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt.

§ 4. Stan szkód i zagrożenia.

Gmina Skrwilno to gmina typowo rolnicza, w której występują m.in. takie problemy jak alkoholizm, narkomania czy przemoc w rodzinie. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku liczba mieszkańców Gminy Skrwilno wynosiła 5 838 osoby, w tym 5 773 to osoby zameldowane na pobyt stały i 65 osób zameldowanych na pobyt czasowy. Liczba mieszkańców powyżej 18 roku życia wynosiła 4 670 osób.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie wynika, iż w 2021 roku z terenu Gminy Skrwilno zarejestrowanych było ogółem 195 bezrobotnych, w tym 58 mężczyzn oraz 137 kobiet. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła ogółem 52 osoby, w tym 31 kobiet i 21 mężczyzn.

1. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej GKRPA w 2021 roku wpłynęło 9 wniosków oraz 6 informacji od pracowników socjalnych dotyczących osób nadużywających alkoholu oraz podjęcia odpowiednich działań wobec tych osób. Wszystkie osoby były kilkakrotnie zapraszane na posiedzenia Komisji i wielokrotnie nie zgłaszały się bez podania konkretnej przyczyny nieobecności. W ramach swej działalności w 2021 roku odbyło się 13 posiedzeń GKRPA. Po przeprowadzeniu rozmów dyscyplinujących oraz informacyjno-motywujących do podjęcia próby wyjścia z nałogu, 5 osób wyraziło chęć podjęcia ambulatoryjnego leczenia odwykowego, a 2 osoby zostały skierowane na przebadanie i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych.

2. Z pomocy materialnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku skorzystały 162 osoby w tym 15 rodzin, które zostały objęte pomocą z powodu uzależnienia od alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny. Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych jest bardzo złożony, ponieważ obok uzależnienia występują w tych rodzinach również problemy wychowawcze, zdrowotne oraz zaburzenia komunikacji między członkami rodziny.

3. Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie. W 2021 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 7 Niebieskich Kart. W 5 przypadkach procedura ta została wszczęta przez Policję, natomiast 2 przypadkach przez pracownika socjalnego. W stosunku do wszystkich 7 prowadzonych procedur postępowanie zakończono wraz z upływem 2021 roku.

4. Osoby doznające przemocy, jak również osoby uzależnione otrzymały informację o możliwości skorzystania z pomocy psychoterapeuty w działającym Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym Urzędu Gminy Skrwilno. Z pomocy psychoterapeuty w 2021 roku skorzystało 18 osób. W sesjach małżeńskich udział wzięły 2 małżeństwa oraz w terapii rodzinnej 2 rodziny z dziećmi.

5. GKRPA pozytywnie rozpatrzyła 4 wnioski o wydanie postanowienia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

6. Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie wynika, że w okresie od 01.01.2021r. do 31.12.2021 r. na terenie Gminy Skrwilno odnotowano następujące zdarzenia:

- 1) interwencje domowe, w tym dotyczące przemocy w rodzinie - 67 ogółem/4
- 2) ujawnionych kierujących w stanie pod działaniem alkoholu – 14,
- 3) zakłócenia porządku publicznego – 0,
- 4) przestępstwa narkotykowe - 1,
- 5) podejrzenie o prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub środka odurzającego – 16,
- 6) liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia do PDOZ/ doprowadzonych do miejsca zamieszkania -6/9.

§ 5. Działalność profilaktyczna:

1. Działalność profilaktyczną w gminie prowadzą:

- 1) Punkt informacyjno-konsultacyjny. Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:
 - a) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie,
 - b) udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień, uzależnień behawioralnych i przemocy,
 - c) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego,
 - d) udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy wspierające,
 - e) wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia.
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające podstawową wiedzę na temat problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z zaleceniami

Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione,
- b) prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu,
- c) składanie wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego,
- d) kierowanie na badanie biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- e) wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w Skrwilnie dla przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- f) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- g) prowadzenie innych działań przewidzianych przepisami Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3) Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) wynagrodzenie członków Gminnej Komisji oraz zwrot kosztów podróży służbowych związanych z wyjazdami na szkolenia i konferencje, finansowane jest z budżetu Gminy Skrwilno w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii;
- b) za udział w posiedzeniach oraz innych pracach Gminnej Komisji Przewodniczący i członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 150,00 zł (brutto);
- c) podstawą do wypłacenia wynagrodzenia jest lista obecności sporządzona na posiedzeniu Komisji i poświadczona przez jej Przewodniczącego lub w przypadku nieobecności Przewodniczącego Komisji, przez jego Zastępcę. Za nieobecność na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.

2. Realizacja działalności profilaktycznej będzie prowadzona przez podejmowanie następujących przedsięwzięć:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie, używających substancji psychoaktywnych, zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi a także dla osób i członków ich rodzin doznających przemocy. Realizacja tego zadania następuje poprzez:
 - a) informowanie społeczeństwa o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych oraz ich rodzin,
 - b) wstępne motywowanie do leczenia,
 - c) kierowanie osób na badanie do biegłego, w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - d) kontynuacja pracy punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
 - e) szkolenie członków komisji,
 - f) doposażenie placówki terapeutycznej na terenie innej gminy w materiały niezbędne do prowadzenia terapii,
 - g) zakup materiałów informacyjnych do punktu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe, uzależnienia behawioralne, przemoc w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja następuje poprzez:

- a) kontynuowanie dyżurów psychoterapeuty w punkcie informacyjno-konsultacyjnym,
- b) kierowanie na leczenie osób uzależnionych od alkoholu,
- c) kierowanie osób uzależnionych na badanie do biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,

- d) współpraca z przedstawicielami Policji, Sądu, pomocy społecznej w celu podejmowania wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, problematyki uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, następuje poprzez:
- a) prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
 - b) w czasie wakacji zorganizowanie oraz sfinansowanie zajęć w świetlicach wychowawczych wraz z wyżywieniem,
 - c) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
 - d) zorganizowanie turnieju w piłce nożnej oraz turnieju lekkoatletycznego dla uczniów szkół z naszej gminy,
 - e) wspieranie lokalnych imprez sportowych i rozrywkowych, z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych oraz gadżetów profilaktycznych,
 - f) finansowanie widowisk prozdrowotnych dla dzieci i młodzieży obejmujących w treści profilaktykę uzależnień,
 - g) zorganizowanie w szkołach Dni Profilaktyki.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącym rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
- a) współpraca z Komisjami w powiecie,
 - b) współpraca z osobami prawnymi i fizycznymi działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez kontrolę placówek handlowych, w których są sprzedawane napoje alkoholowe w zakresie:
- a) przestrzeganie przepisów ustawy o zakazie sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym,
 - b) kontrola punktów sprzedaży pod kątem przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
 - c) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

CZĘŚĆ II. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

§ 6. Podstawa opracowania programu:

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 7. Diagnoza sytuacji dotyczących problemów narkomanii.

Na dzień dzisiejszy w gminie Skrwilno nie występuje zjawisko narkomanii.

Jednakże aby zapobiec występowaniu tego zjawiska w przyszłości, proponuje się działalność profilaktyczną, której celem jest:

1. Udzielanie pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem, która obejmować będzie:

- 1) informowanie o chorobie narkotykowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- 2) udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej.

2. Udzielanie rodzinom, w których mogą wystąpić problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej obejmować będzie:

1) prowadzenie porad dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie rozpoznawania objawów zażywania narkotyków,

2) współpraca z Policją oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, która realizowana będzie poprzez:

1) zajęcia profilaktyczne dla uczniów z zakresu przeciwdziałania narkomanii,

2) zakup materiałów edukacyjnych.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii realizowane będzie poprzez:

1) tworzenie bazy merytorycznej dla realizacji programu,

2) wspieranie działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii podejmowanych i realizowanych przez instytucje, organizacje pozarządowe bądź osoby fizyczne.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych realizowana będzie poprzez:

1) udzielanie zainteresowanym informacji o ośrodkach, grupach terapeutycznych i grupach wsparcia,

2) współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

§ 8. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok będzie realizowany przez Urząd Gminy Skrwilno.

**PRELIMINARZ
REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ NARKOMANII NA 2023 ROK**

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Szacunkowy koszt zadania
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych	prowadzenie systematycznej i kompleksowej działalności w formie kierowania na leczenie odwykowe, pokrycie kosztów badania biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczniczego doposażenie placówek terapeutycznych na terenie innej gminy w materiały biurowe niezbędne do prowadzenia terapii kontynuacja pracy punktu informacyjno-konsultacyjnego, zakup literatury, ulotek i czasopism dla szkół, opłata za usługi „Niebieska Linia” szkolenie członków Komisji, koszty podróży krajowych związanych ze szkoleniem	cały rok wg potrzeb cały rok cały rok cały rok	2 500,00 1 000,00 1 491,00 600,00 2 400,00
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą	wynagrodzenie za posiedzenia GKRPA (11 posiedzeń x 150,00 zł x 6 osób) kontynuowanie dyżurów psychoterapeuty uzależnień w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym (koszt jednej godziny pracy terapeuty wynosi 200,00 zł) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia dofinansowanie spotkań z terapeutą ds. uzależnień dla uczniów z grupy ryzyka, działania profilaktyczne realizowane w Zespole Szkół Nr 2 w Rypinie dla młodzieży	cały rok cały rok cały rok cały rok	9 900,00 7 500,00 1 000,00 3 000,00

3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii wśród dzieci i młodzieży oraz udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dot. uzależnień behawioralnych	prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych	rok szkolny	2 500,00
		zorganizowanie konkursu plastycznego o tematyce profilaktycznej, zakup materiałów i nagród dla uczestników konkursów	rok szkolny	2 000,00
		prowadzenie w czasie wakacji i ferii zimowych świetlic wychowawczych z programem profilaktycznym wraz z wyżywieniem, doposażenie świetlic w pomoce niezbędne do prowadzenia zajęć	lato, zima	3 500,00
		prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w piłce nożnej na hali sportowej i „Orliku”, zakup potrzebnego sprzętu do ich realizowania	cały rok	2 000,00
		zorganizowanie gminnego turnieju lekkoatletycznego szkół podstawowych, zakup nagród dla zwycięzców turnieju	kwiecień-maj	2 500,00
		kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, przestrzeganie przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	cały rok	w ramach diety za udział w posiedzeniu
		płace dla pracownika + pochodne zakładowy fundusz socjalny	cały rok	65 044,00
		RAZEM : rozdział 85154 ALKOHOLIZM rozdział 85153 NARKOMANIA		
Zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej	cały rok	1 000,00		
		RAZEM:	107 935,00	

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2020r. poz. 1119 ze zm.) oraz zgodnie z art. 10 ust. 1-3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym oraz integracji społecznej osób uzależnionych należą do zadań własnych gminy. Realizacja zadania prowadzona jest w postaci gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Przyjęcie przez Radę Gminy wymienionych programów przyczyni się do prowadzenia działań mających na celu wspieranie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki uzależnień, uzależnień behawioralnych, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Przewodniczący Rady

Marlena Szyburska